

Opiskelijan tarina Kansainvälisyys -oppimisympäristöstä

Kansainväliset oppimisympäristöt ovat yksi monista ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöistä. Ammattiin opiskelevalla on opintojensa aikana mahdollisuus lähteä työelämässä oppimaan kotimaan ohella myös ulkomaille. Myös ulkomailla olevassa oppilaitoksessa opiskelu on mahdollista. Kansainvälinen vaihto suunnitellaan aina osaksi opiskelijan henkilökohtaista osaamisen kehittämisen suunnitelmaa (HOKS). Tavoite on, että vaihdossa opiskelija hankkii opiskelemaansa ammatin ja tutkinnon edellyttämää osaamista. Vaihdon aikana on mahdollista antaa myös näyttöjä. Kansainväliset oppimisympäristöt edistävät erityisesti kielitaidon sekä ongelmanratkaisutaidon kaltaisten elinikäisen oppimisen avaintaitojen kehittymistä. Kansainvälinen (kv-) vaihto monipuolistaa oppimisympäristöjen kokonaisuutta, joissa ammattitaitoa ammatillisten opintojen aikana kehitetään. Lapin koulutuskeskus REDUsta kansainvälistä vaihtomahdollisuutta ovat hyödyntäneet muiden muassa Niina Vuontisvaara ja Sari Pikkuhookana. Tämä tarina pohjautuu haastatteluun ja kuvaa Niinan ja Saran matkaa kv-vaihdossa.

KUVA ISMO MOLKOSELKÄ

Niina Vuontisvaara, 21 ja Sara Pikkuhookana, 20 ovat rovaniemeläisiä nuoria aikuisia. Heitä voisi kuvailla sanoilla ”täyspäisiä tulevaisuuteen luottavia lappilaisia”. He valmistuivat REDUn Pintakäsittelyalan perustutkinnosta vuonna 2019. Ystävykset hakeutuivat koulutukseen yhdessä ja jatkavat ammatillista kehittymistään työelämässä. Toisena opiskeluvuotenaan he hankkivat osaa-

Kuva 1 Niina ja Sara

mista kahden kuukauden ajan Berliinissä Saksassa. Harjoittelupaikkana toimi maa-
laus- ja sisustusalan pitkänlinjan perheyritys Dietmar Lutz Malermeister GmbH
(Ks. <http://maler-lutz.berlin/>).

Yritys tarjosi tutkinnon perusteiden mukaisen oppimisympäristön, vaikka annetut
tehtävät eivät lopulta tarjonneetkaan merkittävää uutta osaamista. Yritys huolehti
Niinasta ja Sarasta läpi koko harjoittelujakson, kuten tarjoamalla asunnon, työssä
tarvittavan suojavaatetuksen jne. Työpaikkaohjaus oli onnistunutta ja aktiivista. Sitä
he kumpikin pitivät tärkeänä. On aikamoinen harppaus lähteä 62 tuhannen asukkaan
Rovaniemeltä Berliiniin, joka on noin neljän miljoonan asukkaan suurkaupunki.
Täytyi opetella aivan uusia asioita ja turvallisuuteen piti kiinnittää erityistä huomio-
ta. Valmennuksella ennakoitiin mahdollisia tilanteita ja siinä onnistuttiin hyvin.
Vertaistuki oli tässäkin tärkeässä osassa. Yhteydenpito lähimmäisten kanssa oli päi-
vittäistä ja opettajan ohjausta oli helposti saatavilla. Opettajalla oli myös mahdolli-
suus vierailla heidän luonaan kv-jakson aikana.

Päätös lähteä ulkomaille oli suoraa seurausta ohjauksesta (hoksauksesta). Heille
kerrottiin mahdollisuudesta ja kannustettiin tarttumaan siihen. Haastattelussa tuli
esiin, että ilman näitä toimia liikkuvuus ei olisi toteutunut. Rohkaisua vaadittiin ja
vertaistuen merkitys korostui. Kaverin kanssa oli helpompi lähteä. Hyvä valmentau-
tuminen ja selkeä suunnitelma auttoivat. Monenlaisten lomakkeiden täyttäminen
koettiin haastavana ja siinä opettajan tuella oli merkitystä. Lomakkeisto koettiin
vaikeaselkoisena ja lomakkeita oli paljon. Lisäksi englanninkielinen koulutustermistö
aiheutti harmaita hiuksia. Rahoituksesta Sara ja Niina totesivat, että oppilaitoksen
tuki ja oma rahoitus kyllä riittää. Sitä ei tarvitsisi murehtia. Kelan rahoituksen haku
oli heidän mielestään hankalaa.

Niina kertoi hyötynensä jaksosta usealla eri tavalla. Keskeisimmäksi nousi
arkiosaaminen, kuten sosiaaliset taidot. Rohkeutta karttui rutkasti ja minäkuva vah-
vistui. Sillä on ollut suora vaikutus asioiden haltuunotossa elämässä yleensä. Kieli-
osaamisen vahvistuminen ja erityisesti vieraan kielen käytön kynnyksen aleneminen
oli merkittävää. Samaa totesi Sara ja kertoi olleensa yllättynyt, kuinka hyvin englan-
nin kieli puhuttuna ja kirjoitettuna sujuikaan. Ennen liikkuvuutta, yksi suurimmista
epävarmuuksista liittyi juuri kieliosaamiseen arjen tilanteissa. Se osoittautui kuiten-
kin turhaksi ja kummasti se peruskoulussa hankittu osaaminen tuli näkyväksi. Niina
kertoi, että oli hauskaa huomata oman kielitaidon kehittyminen.

Liikkuvuuden jälkeen opintojen ammatillinen osaaminen hankittiin osittain oppi-
sopimuksella. Yhtenä syynä siihen Niina mainitsi rohkeuden tehdä valintoja koke-
muksen perusteella. Osaamisen hankkiminen liikkuvuuden aikana oli ammatillisesti
samantyyppistä kuin kotimaassa, muutamain poikkeuksin. Saksalaisessa työkuultuu-
rissa työ on tarkempaa ja tavoitteellisempaa. Puheeksi tuli työtilaisuuksien etsiminen
Suomen ulkopuolelta sesongin ulkopuolella. Sitä Niina ja Sara olivatkin miettineet,
eikä ulkomaille töihin lähtöä pidetty mitenkään poissuljettuna vaihtoehtona.
Kun kokemus liikkuvuudesta on, työn perässä liikkuminen toiseen maahan tuntuu
enemmänkin mahdollisuudelta. Kokemus oli avartava ja menttiin sellaisella asenteella,
ettei mitään voi menettää.

Ohjaus ennen liikkuvuusjaksoa, sen aikana ja liikkuvuuden jälkeen tapahtui oman opettajan, kv-ohjaajan ja kv-koordinaattorin toimesta. Opettaja ohjasi osaamisen hankkimista ja liikkuvuuteen kuuluvia asioita muut toimijat. Sara tuumaili myös jatko-opiskelua jossain vaiheessa ja hän koki, että vakituinen työ auttaisi tulevaisuuden suunnittelussa. Mottona hänellä on ”Ole rohkea!”. Niina haaveili kokoaikaisesta työstä ja perheen perustamisesta. Mottona hänellä oli: ”Avoin! Sosiaalinen ja Rohkea!”.

Voit kokea ja lukea Saran ja Niinan matkasta: <http://niinajasara.blogspot.com/>